

LÄRAR- HANDLEDNING

Ormmysteriet

av Peter Lindström & Mattias Andersson

En handledning av Peter Lindström & Ingela Lindström

Introduktion

Deckarna på Uppfinnargränd är en mysig och lagom spännande deckarserie för lågstadiet.

Vi får följa bästisarna Abbe och Alva när de tar sig an kluriga fall. Till sin hjälp har de Alvas gammelfarbror Bertil, som är uppfinnare och skrotsamlare. Han bistår med alltifrån en hemmabyggd tandemcykel med kikare och kaffekokare, till knasiga walkietalkies och kameror.

Ormmysteriet är seriens första del, och den följs av *Bilmysteriet*.

Serien är författad av Peter Lindström och illustrerad av Mattias Andersson.

Peter har tidigare skrivit deckarserien om De tre tigrarna, där den första delen, *Diamantkungen*, nominerades till Svenska deckarakademiens pris Spårhunden som går till årets bästa barn- och ungdomsdeckare.

Mattias har gått flera utbildningar i tecknad film och 3D-animation och har de senaste åren illustrerat och skrivit en rad barnböcker från olika förlag.

Jobba vidare med boken

I den här handledningen finns tips kring hur man kan arbeta med bokserien. Du får förslag på frågor som du kan ställa innan, under samt efter läsningen. I slutet av handledningen finns även ett läsbingo och övningar som kan vara till hjälp för att stimulera till läslust.

Du finner frågor i varje kapitel som underlag till diskussioner. Frågorna adresserar olika nivåer av förståelse i läsningen:

- På raderna, som handlar om att hitta svaret i texten. Det explicita.
- Mellan raderna, att dra egna slutsatser, analysera, inferera och tolka. Det implicita.
- Bortom raderna, att reflektera och tänka mer utanför berättelsen, antingen genom att diskutera i helklass eller mindre grupper. Här görs också kopplingar till elevens egna erfarenheter.

Berättelsen

Abbe och Alva är bästisar och bor på samma gata i den lilla staden Björkåker. Mellan deras hus bor Alvas gammelfarbror Bertil, som är uppfinnare och skrotsamlare.

En dag är Bertils orm Snoddas försvunnen. Abbe och Alva bestämmer sig då för att försöka hjälpa till att få tillbaka ormen. Till sin hjälp har de en specialbyggd tandemcykel, med alltifrån motor till kikare. Mysteriet tar dem runt i staden och vidare till den gamla djurparken. Längs vägen träffar de på den ena färgstarka personen efter den andra. Den nya deckarklubben har fått sitt första fall!

Vad är en deckare och hur är den uppbyggd?

En deckare är en spänningsbok där huvudtemat ofta är att skildra brott. Gärningspersonen, brottet i sig och/eller tillvägagångssättet är ofta okänt för läsaren och avslöjas under berättelsens gång. Böckerna innehåller ofta ett starkt spänningsmoment. Ordet deckare har sitt ursprung i ordet detektiv.

Vill du jobba vidare med deckarkonceptet så finns underlag i lärarhandledningen för Peters serie om De tre tigrarna. Handledningen finns att ladda ner på:
rabensjogren.se/skola-bibliotek

Före läsningen

OMSLAGET

Titta tillsammans med eleverna på omslaget. Diskutera i helklass eller i mindre grupper:

- Vad tror ni att det är för typ av bok?
 - Vad tror ni att den kommer att handla om?
 - Vilka personer tror ni att det är på omslaget?
 - Vilka egenskaper tror ni att de har?
 - Var befinner sig personerna?
 - Vilken sinnesstämning är de i?
 - Finns det några ledtrådar på omslaget som visar att det är en deckare?
 - Vilka förväntningar har ni på boken innan ni börjar läsa den?
- Be eleverna att resonera kring sina svar och koppla dessa till sina egna erfarenheter.

BAKSIDESTEXTEN

Läs baksidestexten högt och prata vidare om vilka nya ledtrådar den ger om innehållet.

Bläddra och titta på illustrationerna (det blir som en film-trailer). Vad är det för stil på dem? Vad tror ni boken nu handlar om? Liknar den någon annan bok som ni läst?

Under läsningen

Boken innehåller inte så många svåra ord. Men vid läsning för yngre åldrar kan du gå igenom nedan utvalda ord och uttryck inför varje kapitel.

Använd gärna läsbingot för att öka engagemanget i läsningen.

Efter läsningen

I slutet av handledningen finns extra övningsuppgifter som du kan använda för att vidga arbetet med boken.

Läsförståelse- frågor

Snoddas

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

terrariet, den fläckiga kroppen, vandrande pinne

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad äter Snoddas?
- Varför kallas gatan de bor på för Uppfinnargränd?
- Vem är Gertrud?

Mellan raderna

- Varför vill inte Abbe klappa Snoddas?
- Varför sjunker Bertil ihop när han läst brevet?

Bortom raderna

- Varför tror du att Bertil vill hjälpa till med kojan?

Brevet

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

visserligen, insändare, kassaapparaten, Sherlock Holmes-deckare, reptil, en bra slant

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad står det i brevet som Bertil har fått?
- Varför tror barnen och Bertil att det är samma person som har skrivit insändaren och brevet?
- Vad tycker Abbe och Alva är det roligaste med att passa butiken?
- Vad vill Abbe och Alva jobba med när de blir stora?
- Vad vill kvinnan köpa i butiken?

Mellan raderna

- Varför trodde Bertil att insändaren var ett skämt?

Bortom raderna

- Varför tror du att kvinnan är intresserad av Snoddas?

Försvunnen

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

kikar, rättar till glasögonen, motvilligt

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vems idé var det att bygga kojan?
- Vad gör Bertil på golvet?
- Varför vet Bertil att Snoddas inte kan ha smitit själv?
- Vilka misstänkta har de hittat?

Mellan raderna

- Varför blir Alva arg?
- Varför vill Abbe inte leta efter Snoddas?
- Hur vet Abbe och Alva hur man kan lösa ett brott?
- Varför vill Alva lösa brottet?

Bortom raderna

- Varför tror du att Abbe bara kikar försiktigt på hyllorna?

Snabba hjul

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

visitkort, brassar, omkullvält, snöskyffel

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad står det på visitkortet?
- Varför kan Bertil inte skjutsa barnen till djurparken?
- Varför har Bertil byggt tandemcykeln?
- Varför tycker barnen att stugan vid tjärnen är läskig?
- Varför kan Abbe och Alva inte gå in i djurparken på en gång?

Mellan raderna

- Hur vet Abbe vad ett visitkort är?
- Vad är Abbes och Alvas upplevelse av Björkåkers zoo?

Bortom raderna

- Varför tror du att Bertil vill veta hur många delar hans bil består av?

I parken

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

gångvägar, förråd, praoelever, fågelspindel, inhägnad

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför letar Alva bland smutsvätten?
- Vilken sorts djur gillar mannen vid förrådet, och vilken sort är han rädd för?
- Varför tror mannen att djurparkschefen Stina inte har skaffat ormar?

Mellan raderna

- Hur ser det ut i djurparken?
- Varför ser mannen vid förrådet skum ut?
- Varför säger Abbe att han och Alva är praoelever?
- Varför skyndar Abbe och Alva iväg från djurparken?

Bortom raderna

- Varför tror du att Abbe tvekar för att smyga in i djurparken?
- Varför tror du att mannen ser sig nervöst omkring?

Nästa steg

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

manick, tandtroll, rangligt, prismor

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför tar Abbe fram brevet?

Mellan raderna

- Varför tycker Alva att djurparkschefen fortfarande är misstänkt?
- Varför tror Abbe och Alva att Bertil kan hjälpa dem att se vad som står på brevet?
- Varför glittrar det till i Alvas ögon när hon ska åka hem till brevskrivaren?

Bortom raderna

- Hur tror du att texten kan ha färgat av sig på brevet?

Frågvis

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

tar täten, från lukt, källarvåningen, sticker i näsan, gnagare

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Vad frågar Abbe kvinnan?
- Vad gör Alva på nedervåningen?
- Vad hittar Alva i burarna?

Mellan raderna

- Vad är Abbess plan när de ringer på huset?
- Varför frågar Alva efter toaletten?
- Varför vill Inga-Lill avsluta intervjun?

Bortom raderna

- Varför tror du att Alva vill spana?
- Varför tror du att kvinnan så gärna pratar om sig själv?

En artikel

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK

dingla, hängmatta, solfjäder, nedstämd, bitar faller på plats

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför tror Abbe och Alva att Inga-Lill har möss hemma?
- Varför tror Bertil att djurparkschefen inte har tid att stjäla Snoddas?

Mellan raderna

- Varför vill Alva köpa glass?
- Varför tycker Abbe att det svårare att vara deckare än att läsa om dem?
- Varför hoppar Abbe till?

Tillbaka i djurparken

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
utandning, invigning

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför kan Bertil inte följa med till djurparken?
- Vad vill Alva göra när de kommer till djurparken?
- Vad står det på skylten ovanför dörren de går in genom?
- Varifrån känner djurparkschefen igen Abbe och Alva?
- Vad är djurparkschefens plan?
- Vad skulle djurparkschefen ha glasburarna till?

Mellan raderna

- Varför tror Abbe att de haft rätt om djurparkschefen?
- Hur reagerar djurparkschefen när hon får reda på det Abbe och Alva vet?

Bortom raderna

- Varför tror du att djurparkschefen och Erik hamnade i konflikt?
- Varför tror du att Abbe blir rädd när han hör att Erik bor i stugan vid tjärnen?

På väg till stugan

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
överdrivet, flagnat, glipa, fönsterkarmen

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Hur ser man att stugan är skruttig?
- Vad ser Alva när hon kikar in i stugan?
- Vad är det för ljud Abbe och Alva hör i stugan?
- Varför tvekar Alva med att ta med sig ormen?

Mellan raderna

- Varför vill Abbe inte smyga in i stugan?

Bortom raderna

- Varför tror du att Alva säger att ryktena kring Erik är överdrivna?

En röst från skogen

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
luften går ur honom

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför fräser Alva åt Erik?
- Varför ville Erik ta Snoddas?
- Varför hade Erik inga pengar?
- Vad hade Erik sagt till Inga-Lill?
- Varför är rösten från skogen bekant?
- Vad behöver Bertil hjälp av Erik med?

Mellan raderna

- Varför gör Abbe och Alva det som Erik säger åt dem att göra?
- Hade Erik planerat att ta Snoddas?
- Varför tror Erik att han inte ska få träffa Snoddas igen?

Ett till besök

SVÅRA ORD OCH UTTRYCK
fjälliga skinnet, trädkronorna

LÄSFÖRSTÅELSEFRÅGOR

På raderna

- Varför säger Bertil att alla är rädda för något?
- Vem hälsar på hemma hos Bertil?
- Vad vill djurparkschefen beställa?
- Vilka djur ska finnas i djurparken?
- Vad tyckte Abbe och Alva var roligast med att vara detektiv?
- Vad tycker Alva är läskigt?

Bortom raderna

- Varför tror du att Bertil pratar om Gertrud så ofta?

Övningsuppgifter

Här är några förslag på extra övningsuppgifter som du kan låta eleverna genomföra för att vidga arbetet med boken.

- Använd din fantasi och rita något du såg när du läste.
- Rita ett nytt omslag till boken.
- Skriv ett brev till någon av karaktärerna i boken.
- Gör om berättelsen till en serie. Berätta om boken med hjälp av dina bilder.
- Sammanfatta det du läst. Använd gärna stödorden: Först, sedan, sist.
- Gör en tidslinje över händelserna i boken.

Kontakta författaren

Hemsida: peterlindstrom.nu

E-post: peter@peterlindstrom.nu

Instagram: [peter.lindstrom.forfattare](https://www.instagram.com/peter.lindstrom.forfattare)

Facebook: [facebook.com/detretigrarna](https://www.facebook.com/detretigrarna)

LÄSBINGO

Kryssa för det du har läst i boken Ormmysteriet

Abbe och Alva får en tandemcykel	Stina berättar om sin plan för djurparken	Alva berättar vad hon är rädd för	Snoddas försvinner
Bertil låtsas vara en polis	Bertil får ett brev	En man äter ett wienerbröd	Alva ser råttor och möss
Abbe och Alva vaktar Bertils butik	Inga-Lill berättar om sitt namn	Abbe och Alva cyklar hem till Erik	Abbe och Alva bestämmer sig för att försöka hitta Snoddas
Bertil ligger i sin hängmatta	Stina gör en beställning av Bertil	Bertil frågar hur det går med kojan	Abbe klappar Snoddas

Deckarna på
UPPFINNARGRÄND

En deckarserie av Peter Lindström
& Mattias Andersson

Namn: _____